

МОДЕЛЮВАННЯ ЖИТТЄЗДАТНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

М.О. Мизнікова

Донецький національний університет
Україна, м. Донецьк
maniashkamyz@rambler.ru

Криза банківської системи України (БСУ) вказує на необхідність вивчення її життєздатності для цілей керування. У роботі представлена модель життєздатності БСУ на основі моделі, розробленої Ст. Біром.

Розглянемо БСУ як цілісний організм із вертикальною командною віссю, що складається з п'яти ієрархічно організованих керуючих ешелонів.

Система 1 є функціональним елементом життєздатної системи й представлена у вигляді банківських установ різних форм власності. Кожна система 1 виконує функції в рамках горизонтальної площини (взаємодіючи з навколишнім середовищем і підкоряючись своєму власному блоку управління).

Система 2 дозволяє запобігти некерованим коливанням, що виникають між різними підрозділами життєздатної системи. Для БСУ система 2 представлена законами й підзаконними актами, що регулюють діяльність НБУ й банків різних форм власності.

Система 3 – координатор, що відповідає за розподіл дефіцитних ресурсів (наприклад, грошової маси в обігу); виконує роль арбітра при виникненні нетипових проблем. Функції системи 3 у БСУ виконує НБУ. Система 3* - система внутрішнього аудиту, що виявляє неусвідомлені системами 1 проблеми. Для забезпечення функцій внутрішнього аудиту існують спеціальні департаменти НБУ, тимчасові адміністрації й ліквідатори банків.

Система 5 - система прийняття рішень. Умови ухвалення рішення на цьому рівні включають інформацію про стан автономного управління, що йде нагору по центральній осі від системи 3. Основні функції по прийняттю рішень щодо всієї системи лежать на регуляторі БСУ.

Система 4 розташована на командній осі між системами 3 і 5. Вона забезпечує передачу вниз вимог, що виходять від системи 5, і передачу нагору необхідної відфільтрованої інформації про внутрішній стан системи; система 4 направляє в систему 5 інформацію про стан зовнішнього середовища, основні тенденції його зміни, а також необхідну відповідну реакцію системи на ці зміни. У БСУ функції моніторингу інформації виконують НБУ, Наглядацька рада НБУ й РНБО

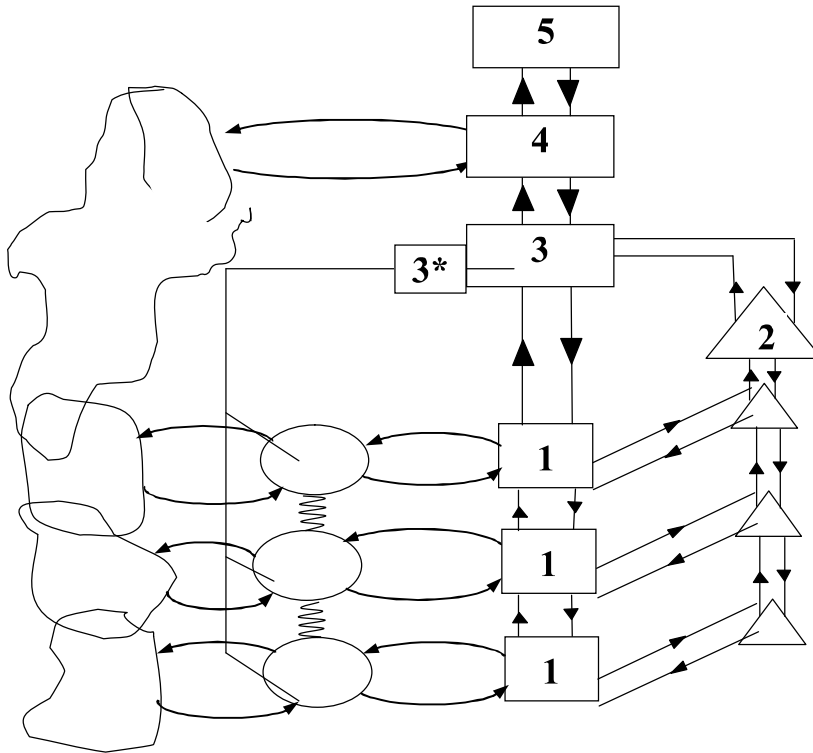

Рис. 1. Модель життєздатної системи [1]

На підставі положень моделі життєздатних системах, розробленої Ст. Біром, запропонована модель життєздатності БСУ. Дана модель дозволяє збільшити управлінський потенціал за рахунок удосконалювання в організації банківської системи України.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Бір Ст. Мозок фірми/ Стаффорд Бір : переведено з англ. М. М. Лопухіна - [вид. 2].- М.: «Едиториал УРСС», 2005.- 416с.